

బాలామణి శ్రావణమాసంకోసం యెదురుచూస్తూవుంది. ఆషాఢమాసంనుంచి మూల్లోపాటలు నేర్చుకుంటూ యెప్పుడు శ్రావణమాసపు మంగళవారంవస్తుందా యెప్పుడు గౌరీదేవిని పూజించి పాటలుపాడుదామా అని చూస్తోంది. మాస్తూవుండగానే రోజులు యిట్టేగడచి పోయినై. శ్రావణమాసంవచ్చింది. ఊరికంతా ఒక విధమైన ఆలంకారంకలిగింది. ఎవరియింటివాకిళ్లు చూసినా మామిడాకులతోరణాలతోనూ; గుమ్మాల పసుపు, కుంకుమలతోనూ చూడడానికి ముచ్చటగావున్నాయి. బాలామణి యీపనిపాటల్లో తల్లికి చాలా సరదాగా సహాయంచేస్తూ చెల్లెలిని చూచి—

“చెల్లాయి! పేరంటాళ్లని విల్పేందుకు నాతో వస్తావులే?” అన్నది.
“మనయింట్లో యేమే? అక్కాయి! పేరంటాళ్లని విలసడంయెందుకే?” అన్నది చెల్లాయి.
“రేపు, నేను మంగళగౌరినోము నోచుకుంటానుగదూ! అందుకు” అందిబాల.
“ఆ నోము యెందుకే? అక్కయ్యా!”
“ఆ నోము నోచుకుంటే పెనిమిటికి ఆయుర్దాయం, ఆరోగ్యంకలుగుతుంది. అందుచేత ఆడపిల్లలంతా నోచుకోవాలి.”

“ఎన్నాళ్లు నోచుకోవాలే? అక్కాయి!”
“అయిదేళ్లు.”
“అబ్బో. ఆయితే నేనుకూడా నోచుకోనా? అక్కాయి”
“ఇప్పుడుకాదమ్మా. ఇంకారెండేళ్లు పోయి నీకు పెళ్లి అయితర్వాత.”
“అయితే పేరంటాళ్లని విల్పేందుకప్పుడు వెళ్లాలే మరి?”
“సాయంరం.”
“మరి, మనంపేరంటానికి వెళ్లడంయెప్పుడమ్మామరి.”
“రేపు, ఊరికేప్రక్క రెయ్యబోకు. లోపల ఆమ్మ పిలుస్తోంది, పద. వెడదాం.”

* * *

మంగళారం తెల్లవారుజామునే బాలామణి నిద్రలేచి దొడ్డిోవున్న చెట్ల గన్నేరుపూలు, పారిజాత పుష్పాలు తీసికొచ్చుకుంది. తల్లిచేత తనూ, చెల్లాయి తలంటి నీళ్లు పోసుకున్నారు. తల్లి చెప్పగా గౌరీదేవిని పూజచేసుకుని నైవేద్యంపెట్టిందిబాల. మధ్యాహ్నంనుంచి వచ్చిన ముత్తయిదువులకు ఒకొక్కరికే వాయనాలు యిచ్చుకుంటోంది. వచ్చేముత్తయిదు, వెళ్లేపేరంటాలు. ఒకమూల గ్రామఫోనుపాట, చిన్నపిల్లలు, చిట్టిపిల్లలు పెనగలకోసం ఆరాటం. పసితమ్ముళ్లు వాళ్లకి పారాణి పుయ్యలేదని కూసురాగాలు. “నాతెనగలమూట వూడిపోయిందే. కత్తిపెత్తవు?” అని కొందరు. ఇట్లా ఇల్లంతాపాడావిడిగావుంది. మొగవాళ్లకి కూర్చోడానికి, సంచోడానికి యెక్కడాతావులేదు.

* * *

“నిన్నవాళ్ల రామమ్మ మన్ని పేరంటానికి విల్పిందికదూ? అక్కడికి వెళ్తోద్దులే? అక్కయ్యా!” అందిచెల్లాయి.
“వెడదాంవుండు.”
“సరస్వతికూడా విల్పిందికాదులే?”
“అలా”

“ఇంకా చాలామంది పిల్వారమ్మా! వాళ్లందరినీ నాకు తెలియ. అబ్బ! యెన్నిళ్లకు పోయిరావాలమ్మా! యెల్లావెడతాం? టైమయిపోతోంది. ఇక నేవెడతానమ్మా!”

“అందరియింటికివెడదాం. ఉండు. చెల్లాయి! తొందరపెట్టకుమరి.”

“ఇంకెప్పుడమ్మా? సాయంకాలంఆవుతూవుంటే.”

ఇంతలో “ఇంకమీరు పేరంటానికి వెళ్లండి ఆమ్మాయిలు, వచ్చినవారికి నేను వాయనాలు యిస్తాను గాని పోయిరండి త్వరగా.” అని పిల్లల్ని యిద్దరిని పేరంటానికి వెళ్లమంది తల్లి. జాగ్రత్తమ్మా చెల్లాయి మెల్లో వస్తువులు ఆవివున్నాయి. సెనగలు ఆపిజాగ్రత్తగా మూటకట్టుకో, త్వరగారావలె. ఎక్కడైనా పాటుపాడమంటే పోటాపోటితో కూర్చోకండి. చిన్నమ్మాయి యిట్లాతిరగవే. కాటిక ఆలికేకావు అప్పుడే” అంది వాళ్లమ్మ.

“రావే చెల్లాయి! పోదాం. పరికిణీ నేలన యాడవకు” అంటూ బుజంమీద చెయ్యేసి “చెల్లాయి! బయల్దేరు.” అందిచాల.

“నేను చెరపలేదు. ఆవేచెరిగిపోయిందే కాటిక” అంటూచెల్లాయిపోగింది.

* * *

వాకిలి దిగుతూంటే వానకుంపరలు పడ్డాయి. “అబ్బ! చినుకులు పడుతున్నాయే చెల్లాయి!”

“అక్కాయి. వన్నంకురుస్తే వచ్చేటప్పుడు వోవలో పడచలు వేసుకుంటూవద్దామే?”

“యెప్పుడూ నీళ్లలోతడుద్దామాఅనేఅల్లరి చెయ్యకవడ.”

ఇంతలో ఆఖండంగా వన్నంపెద్దదైంది. చెల్లాయి అన్నది అరుగుమీద కూర్చున్న ఆమ్మమ్మని చూచి,

“ఆమ్మమ్మమ్మా-వన్నంయెందుకు కురుస్తుండే?”

“వన్నమా? మీరంతా ఆడపిల్లలు నోమునోచుకుంటే దేవుడు సంతోషించి కురిపిస్తాడు.”

“ఎందుకు?”

“పంటలుపండడానికీ.”

“ఏపంటలు?”

“అన్నీను.”

“సెనగలుకూడానా!”

“పో, పిచ్చిపిల్ల, వన్నంఆగింది. తడవకుండా పోయిరండి.”

* * *

తండ్రి ఆఫీసునుంచి రాగానే గబగబా తండ్రిద్వారకు వెళ్లి చెల్లాయి “మేమే. పేరంటానికి వెళ్లివచ్చాం నాన్నా!” అన్నది.

“ఎవరెవరింటికి వెళ్లారమ్మా?”

“చాలాయిళ్లకు వెళ్లం.”

“అక్కడేమిచ్చేరమ్మా! చిట్టి?”

“సెనగలు వాయనంయిచ్చేరు. తెచ్చుకున్నాం.”

“యేంచేసివచ్చిందో ఆడగండి” అంది వాళ్లమ్మ.

“ఏంచేసింది?”

“నాన్నే ఆడగండి.”

“నువ్వుచెప్పరాదా?”

“చేసినది చెప్పదుమల్లీ. యిప్పుట్లో అమరుతుందా. అప్పటి...”

“ఏదేవావస్తువు పాలేసిందా యేమిటి?”

“అలా”

“ఏంవస్తువు?”

“మెళ్లొచ్చెను.”

“ఏవరవరు వెళ్లారు పేరంటానికి?”

“పిల్లలిద్దరూ.”

“కూడా పెద్దవాళ్లెవరువెళ్లారు?”

“ఏవరూ వెళ్లలేదు.”

“ఇంతేం పిల్లల్ని ఒక్కళ్లవిచుపి వాళ్లని కేకలు పెట్టడం యెందుకు? పెద్దవాళ్లకి జ్ఞానంలేక పోయిం తర్వాత” అని వెల్లాయిని యెత్తుకుని వాకిట్లో గాలిపీల్చడానికి వెళ్లెడు వాళ్లనాన్న.

నోములు

వ్రతముజెడిసను ఫలములు పనిత! నీకు
 దక్కుననుచునుజెప్పెడి డంబములను
 విశ్వసించుచు జెనటివై విఱివీగి
 నోముజేసిననేమాను నీమకొంత.
 పూర్వకాలమునందున బుణ్యస్త్రీలు
 భక్తిశ్రద్ధలుమీరగ భర్తకెప్పుడు
 శ్రేయపుసీరినిగూర్చగ జేలగినారు,
 పడయగల్గినోముల ఫలములెప్పుడు.
 మీరియెరుగు పతియాజ్ఞమిటకరించి,
 యత్తమామలనెల్లర నాడలేదు,
 పూనియుండిరిమానంబు పుణ్యక్రియల
 తామనంబున మానంబు దాల్పలేదు.
 భర్త యొకడైన నాకలి బాధయనగ
 అడ్డవచ్చినవారల నాడికొనుచు
 తనకుమరణము వ్రాయడే తమ్మిచూలి
 యనుచు బిడ్డలబోద్రోచియాగడమున
 కాంత లెప్పుడు గుప్పించిగంతులిశుచు
 మాననంబున కొకయింతమరపులేక
 పూర్వగాథలనన్నియు పుక్కిలించి
 ముఖమునందున నుమియుచుము క్షికోరకు

గుండి మెడ శ్రీ రామ శర్మ గారు వి. యె.

చిత్తశుద్ధినిజెలియక జేయువ్రతము
 లిష్టకామార్థసంపద లీయగలవా?
 ముక్తిగూర్చగ మాహాత్మ్యశక్తిగలదో?
 పుణ్యవనితలసాటిని బొందగలవా?
 కలిమిలేములదలచుచు గలతజెంది
 కలిగియుండిన వ్యామోహగడలియందు
 ముద్గిడేలుచు ముకుళితమూర్తిబూని
 వ్రతముజేయగబూనిన వరమువినుము.
 అర్థకాయపుసంపదల్ వ్యర్థమగును
 చూడవత్తురుపరులెల్ల చోద్యమనుచు
 గృహమునందున గలహంబుగేళినల్ప
 నాగ్రహింతురుబందుగు లాగమనుచు.
 నీమమనునొకమిషజూపి నిశ్చలంపు
 మానసాంబుధి బరమేశు బూనువరకు
 వ్రతములనియెడితంతులు వరములంద
 వివ్రవర్మలుగూర్చిన విధముగాదె
 పడయదలచితివేని యాపరమపదము
 పొందజేయకపోవునే పుణ్యమూర్తి
 క్షణముజాలదె మనమున బ్రణయముకూర్తి
 నిశ్చలంబుగస్తుతిజేయ? నీరజాక్షి!